

نمک پشت نمک بر زخم های از جنس وعده

در روزی که وزیر بهداشت، نامه خداحافظی از مسند وزارت بهداشت را نوشت؛ کرونا دست به قتل عام مردم زد و بیش از ۷۰۰ خانوار در میان آه و فغان از اقداماتی که وزارت بهداشت انجام نداد، سیاه پوش کرد. در نامه‌ای که سعید نمکی، به عنوان خداحافظی با مردم منتشر کرده او باور دارد: «آنچه در توان داشتیم به میدان آوردیم و همواره در مرز هستی و مرگ شناور بودیم. حلالیت می‌طلبیم از همگان اگر قصوری بود که در نیافتیم و اگر راهی را که باید، نپیمودیم و مسیری را که نباید در نوردیدیم.»

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، کلمه «حلالیت» بازتاب فراوانی در میان مردم داشت، مثلاً فقط از اقشار روزنامه‌نگاران یکی از آنها نوشت که «کرونا، پدر، پسر خاله و پسر عمویم را گرفت، چطور حلال کنیم؟» یا یکی دیگر نوشت: «بدون واکسن، خواهرم در کنار پدر و مادرم، هر سه در گودال آهک آرمیدند، چگونه می‌توان این مسئول را حلال کرد؟» البته سعید نمکی همچنان خود را مبرا از شرایط و وضعیت موجود می‌داند و در ادامه سخنانش می‌افزاید: «شاید این ماهیت عامل پیچیده بیماری‌زایی بود که هنوز جهان و دانش امروز ناشناخته‌های زیادی از آن دارد و بی‌تردید خواهد داشت.» «شرح آنچه بر ما و شما در روزهای سخت تحریم از یک سو و غوغاسالاری گروهی سیاست زده از سوی دیگر رفت را به تاریخ می‌سپاریم تا به مظلومیت مدافعان سلامت گواه باشد. گرچه امروز داغ دل خانواده‌هایی که عزیزانشان را از دست می‌دهند بیش از همه بر دل‌هایتان که شبانه‌روز پروانه‌وار بر گردشان گشتید تا نجاتشان دهید سنگینی می‌کند ولی صدها هزار نفر را نیز از چنگال یکی از هولناک‌ترین عوامل بیماری‌زای دو قرن اخیر نجات دادید و بی‌تردید همواره در ذهن مردم این سرزمین جاودانه می‌مانید.» در شرایطی وزیر بهداشت قضاوت در خصوص عملکرد وزارت متبوعش را به تاریخ سپرده و منتقدان را غوغاسالار نامید که با در چند ماه اخیر، مردم در شبکه‌های اجتماعی، گناه کم کاری‌ها و سهل انگاری در خصوص خرید واکسن را متوجه او می‌دانند، هرچند که سعید نمکی، هر زمان که کشور در شرایط کاهشی کرونا قرار داشته، خود را «سردار مبارزه با کرونا» و «آموزش دهنده به کشورهای دیگر برای مهار کرونا» لقب می‌داد و در مقابل هر وقت که با افزایش کرونا روبه‌رو می‌شد می‌گفت که «ما در کف رودخانه جنازه جمع می‌کنیم» یا «در هیچ کجای دنیا، وزارت بهداشت مسئول خرید واکسن نیست!» با این حال برکسی پوشیده نیست که او بخشی از مسئولیت شرایط موجود را برعهده دارد.

تصمیمات اشتباه آقای وزیردر کنار ناتوانی در تولید واکسن‌های معتبر جهانی، مسائل دیگری همچون عدم توجه به قرنطینه عمومی، استفاده از الفاظ رکیک، برکناری چندین مدیر در زمان شیوع کرونا با تصمیمات عجولانه، عدم توانایی در تهیه دارو و تخت‌های بیمارستانی در زمان بحران و... از جمله تصمیمات بحث برانگیز یک سال گذشته وزیری است که حالا کلمه اسبق را جلوی سمتش می‌بیند. به عنوان مثال او در یکی از تصمیمات بحث برانگیزش در ۹ اسفند ۹۸ و در حاشیه جلسه ستاد ملی مدیریت و مقابله با ویروس کرونا گفته بود: «به چیزی به عنوان قرنطینه شهرها اعتقاد نداریم و این روش را علمی نمی‌دانیم.» اما یک سال و نیم بعد در نامه‌ای به حضرت رهبر معظم انقلاب، و درخواست‌های شفاهی و کتبی به ستاد کرونا، درخواست قرنطینه شهرها را کرده بود. همچنین یک میلیارد یورویی که در ۱۸ فروردین ماه ۹۹، به دستور مقام معظم رهبری از صندوق توسعه ملی برای مبارزه با کرونا برداشت شد، به جای خرید واکسن، به خرید داروهایی نظیر رمدسویور و فاولپیراویور که هیچ تاثیری در درمان کرونا نداشت، اختصاص پیدا کرد، درحالی که با این مبلغ می‌توانستند همه جمعیت کشور را با واکسن ۳ تا ۵ یورویی سینوفارم واکسینه کنند. از سوی دیگر تعجیل در رونمایی واکسن‌های رنگارنگ ایرانی و وعده‌های خرید واکسن از کشورهای آسیایی و اروپایی که هیچگاه محقق نشد، قراردادهای ۸۹ روزه پرستاران و بی‌دفاعی کادر درمان در زمان شیوع کرونا که ایران را در رتبه نخست تعداد مرگ و میر پرستاران و کادر درمانی در جهان قرار داد، از عملکردهای پرنقد او است. سعید نمکی که از ۱۵ بهمن ۱۳۹۷ کارش را در وزارت بهداشت آغاز کرد، به غیر از کرونا تصمیمات بحث برانگیزی همچون نقل و انتقال دانشجویان علوم پزشکی خارج از کشور به داخل، استفاده فرزندان اعضای هیات علمی از سهمیه‌های خاص و تغییر رشته برخی دانشجویان دامپزشکی به پزشکی طی روزهای آبان ۹۸ داشت، از سوی دیگر در مهر ۹۸ نیز ابتلا حدود ۲۰۰ نفر از اهالی روستای چنارمحمودی به ویروس اچ آی وی در خانه بهداشت این روستا، در زمان تصدی وزارت سعید نمکی اتفاق افتاد و دهه‌ها مورد مثبت و منفی دیگر، که در کارنامه وی ثبت شده و به قول خودش تاریخ در مورد عملکرد او قضاوت خواهد کرد. به هر حال، عمر مدیریتی سعید نمکی به پایان رسیده و باید تا چند روز دیگر، صندلی سکنداری این وزارتخانه را به احتمال زیاد در اختیار بهرام عین‌اللهی، وزیر پیشنهادی دولت سیزدهم بگذارد، وزیر که وعده داده تا بهمن ماه سالجاری، اکثر مردم را واکسینه خواهد کرد، ولی تا ابتدای شهریور اغلب وعده‌های مسئولان برای تامین واکسن مورد نیاز شهروندان و تولید واکسن داخل، تحقق نیافته و طی حدود شش ماه در سراسر کشور فقط حدود ۱۰ میلیون دوز واکسن تزریق شده است. مطابق آمار وزارت بهداشت تا دوم شهریور بیش از ۲۳ میلیون و ۷۱۰ هزار دوز واکسن در ایران تزریق شده اما شمار شهروندانی که به طور کامل واکسینه شده‌اند حدود شش میلیون و ۴۷۱ هزار نفر بیشتر نیست. در این میان مردم امیدوارند که وعده‌های وزیر بهداشت جدید در این زمان سخت و در شرایط بحرانی محقق شود. رکورد سیاه کرنا اما در روزی که وزیر بهداشت نامه خداحافظی خود را نوشت و درخواست حلالیت از مردم کرد، وزارتخانه او آمار ترسناکی را منتشر کرد که باور آن برای مردم بسیار سخت بود. طبق آمار از دوشنبه تا سه شنبه (۲ شهریور) ۷۰۹ تن از این بیماران در کشور جان خود را از دست دادند و ۴۰ هزار و ۶۲۳ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد که ۵ هزار و ۴۸۷ نفر از آنها بستری شدند. با احتساب این آمار، مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به ۴ میلیون و ۷۵۶ هزار و ۳۹۴ نفر رسید و ۱۰۳ هزار و ۳۵۷ نفر تاکنون قربانی کرونا شده‌اند. ۷ هزار و ۷۲۷ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. در حال حاضر ۳۵۹ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۵۹ شهر در وضعیت نارنجی، ۳۰ شهر در وضعیت زرد قرار دارند. در فاصله اول مرداد تا اول شهریور موارد شناسایی شده روزانه ابتلا بیش از ۷۷ درصد و تعداد مبتلایان بستری شده حدود ۱۱۰ درصد افزایش یافته است. این روند جهش‌وار به تکمیل شدن ظرفیت بیمارستان‌ها و کمبود تجهیزات منجر شده که کار درمان مبتلایان را با چالش جدی روبه‌رو می‌کند.